CZĘŚĆ LI — № 3. ROK 26 — (1855.)

TYGODNIK
PETERSBURSKI.
GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Preumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Krolestwie.

Cena ROCZNA w Rossyi z pocztą a w Stolicy z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. POŁROCZNA 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, 14/26 STYCZNIA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, 13/25 STYCZNIA.

NOWINY DWORU.

W przeszłą Niedzielę, 9 Stycznia, baron *Ow*, Sprawujący interessa Króla Jmci Wirtembergskiego, hrabia *Szecheny*, Sekretarz Poselstwa Austryackiego, P. *Collett*, Sekretarz Poselstwa Szwedzkiego i P. *de Ferrer*, Sekretarz Poselstwa Obu Sycylij, mieli zaszczyt być przedstawionemi N. CESARZOWI JMCI.

Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale Wojskowości, z dnia 10 Stycznia, wykreślony ze spisów zmarły, Senator Departamentów Warszawskich, Jenerał-porucznik *Bollen*.

— Przez Rozkazy dzienne CESARSKIE w Wydziale służby Cywilnej, 25 Grudnia 1854, za odznaczającą się służbę podniesieni do rangi Rzeczywistego Radzcy Stanu, Radzcy Stanu: Inspektorowie Szkół Rządowych okręgów Naukowych: Charkowskiego *Tiurin* i Kijowskiego *Mogilański* i Prezes Jenisejskiego Rządu Gubernijalnego *Rodionow*; — 29 Grudnia, Kurator okręgu Naukowego Odeskiego, Rzeczywisty Radzca Stanu *Buhajski*, na własną prośbę otrzymuje uwolnienie od tego urzędu, z zaliczeniem do Ministerstwa Narodowego Oświecenia; — 1 Stycznia, podniesieni zostają, za odznaczającą się służbę do rangi Radzcy Tajnego, Rzeczywiści Radzcy Stanu: Pełniący obowiązki Sekretarza Państwa, Sekretarz Stanu *Butkow*, i zarazem mianowany Sekretarzem Państwa, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków i godności, i Charkowski Cywilny Gubernator *Traskin*.

Reskrypt CESARSKI.

Na imię Moskiewskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora, Jenerał-Adjutanta Hrabi Zakrewskiego.

Hrabio Arseni, synu Andrzeja. Wyrażone przez was i wszystkich mieszkańców Moskwy wiernopoddannicze uczucia miłości i poświęcenia dla Tronu i Ojczyzny, tudzież złożone MI powinszowania doczekanego Nowego Roku, przyjąłem ze szczerém zadowoleniem. Nie wątpiąc nigdy o uczuciach, stale ożywiających wszystkie stany mile NAM wiernego, pierwotnego MOJEGO stołecznego grodu Moskwy, szczególniej w niniejszym razie miło MI jest wynurzyć, w osobie waszej, mieszkańcom MOJEJ stolicy, serdeczną MOJĄ wdzięczność i zapewnić o niezmiennej MOJEJ łasce. Pozostaję ku wam nazawsze przychylnym.

Na oryginale własną J. C. Mości ręką podpisano:

MIKOŁAJ.

S.-Petersburg, 1 Stycznia 1855 roku.

Przez Dyplomata CESARSKIE: Najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Św. Włodzimierza 2 klassy, 21 Grudnia 1854, Wojenny Gubernator Irkutska i Cywilny Irkutski Gubernator Jenerał-major *Wentzell 1*;—Św. Anny 1 klassy z koroną, 24 Grudnia, Wojenny Gubernator Czernihowa i Cywilny Czernihowski Gubernator, Jenerał-major *von Hess*; — Św. Anny 1 klassy, 21 Grudnia, Gubernator Cywilny Jenisejski, Rzeczywisty Radzca Stanu *Padałka*; — Św. Stanisława 1 klassy: 6 Grudnia, Jenerał-majorowie: Dowodzca 2 brygady 12 dywizyi pieszej *Lewucki*, Dowodzca 17 brygady artyllery *Timofiejew*, Dowodzca garnizonu artylleryjskiego w Kronstadtcie, zostający przy Inspektorze całej artylleryi *Manikin-Nieustrojew*; 24 Września, Rzeczywiści Radzcy Stanu: Orenburgski Cywilny Gubernator *Chanykow* i Pomocnik Kuratora okręgu Naukowego Kijowskiego *Józefowicz*, i 23 Grudnia, Akademik Zwyczajny CESARSKIEJ Akademii Nauk, Rzeczywisty Radzca Stanu *Wostokow*.

— Przez Ukaz CESARSKI do Kantoru Dworu z dnia 25 Grudnia 1854, Landrath Liflandski, Kamer-junker baron Alexander *Viettinghoff*, za oddane przez niego usługi, mianowany zostaje, w sposobie wyjątkowej nagrody, Szambelanem Dworu CESARSKIEGO.

Ukazy Rządzącego Senatu.
(z 1 Departamentu.)

1.) *17 Grudnia 1854.* O zmianie artykułu 1517 Liflandskiej Ustawy Ziemskiej z roku 1849.

2.) *6 Stycznia.* O środkach wypełnienia przez włościan Dóbr Państwa 12-go częściowego kolejnego zaciągu rekrutów ze Wschodniej strefy Państwa.

3.) *Tegoż dnia.* Z ogłoszeniem Najwyższego Cesarskiego rozkazu, oznajmionego Rządz. Senatowi przez Ministra Wojny w dniu 31 Grudnia 1854, iżby żydzi byli oswobodzeni od następnego, w 1855 roku dokonać się mającego 12-go kolejnego częściowego zaciągu rekrutów ze Wschodniej strefy Państwa.

NOWINY Z KRYMU.

Z doniesienia Jenerał-Adjutanta Xięcia *Mienszikowa* z dnia 5 Stycznia daje się widzieć, że pod Sewastopolem, oblężnicze roboty nieprzyjaciela, po ten dzień nie uczyniły postępu.

Z naszej zaś strony nocne wycieczki nieprzestają się dokonywać ze stałém powodzeniem.

Jedna z nich była uczyniona w nocy na 1 Stycznia przez partyą ochotników pod dowodztwem Podpułkownika 5 bataljonu Saperów *Makarowa* i Lejtnantów flotty *Astachowa* i *Biriulewa.* Ta wycieczka sprawiła w angielskim obozie wielkie przerażenie; wzięto w niewolą 14 anglików i 4 francuzów.

Inna wycieczka w nozy na 3 Stycznia była skierowana naprzeciw francuzkim transzejom. Mieli w niej udział 350 ochotnicy z Wołyńskiego pieszego pułku pod wodzą Kapitana tegoż pułku *Syrabojarskiego.* Wzięto pięciu niewolnika i skłóto znaczną liczbę nieprzyjaciół.

Adjutant J. C. Wysokości W. X. Konstantyna Mikołajowicza, Kapitant-lejtnant *Juszkow*, który się znajdował w obu tych wycieczkach, jest lekko raniony bagnetem.

Według zeznań przechodzących na naszą stronę arabów, położenie turków w obozie nieprzyjacielskim jest nadzwyczaj ciężkie. Anglicy zmuszają ich nosić do obozu z Balaklawy ammunicyą, żywność i inne ciężary, używając ich tym sposobem zamiast jucznych bydląt.

W okolicach Eupatoryi nie zaszło nic godnago uwagi.

(Ruski Inwalid.)

W *Journal de S.-Petersbourg* z dnia 12 Stycznia czytamy: «Zaledwo Manifest Cesarski z dnia 14 Grudnia doszedł do prowincyj Państwa, a już ze wszech stron Szlachta gubernij odpowiada nań gorącemi adressami, w których wynurza Jego Cesarskiej Mości w wyrazach, nieudanego, serdecznego natchnienia, swoją głęboką miłość ojczyzny i gotowość, z jaką, na pierwsze skinienie uwielbianego Monarchy, powstanie jakby jeden człowiek w obronie Wiary i ziemi swojej. Już gazeta *Ruski Inwalid* ogłosiła takie adressa Szlachty gubernij Niżegorodzkiej, Władimirskiej, Twerskiej, Penzeńskiej, Kostromskiej i Czernihowskiej i nie wątpimy, iż wprędce kolumny jego napełnią się mnóstwem podobnych adressów, gdyż nie możemy dość się napowtarzać: od jednego do drugiego krańca naszego obszernego Państwa, jedno i toż samo uczucie pałającego patryotyzmu ożywia wszystkie stany i wszystkie serca.»

— 5 b. m. wyjechał do Kijowa, tameczny Marszałek Gubernijalny *Madeyski.*

O CHOLERZE.

W *Petersburgu*, po 9 Stycznia pozostało chorych 90 — w ciągu doby zachorow. 7 — wyzdr. 1 — umarło 2 — po 10 Stycznia pozostało chorych 94.

W ciągu doby zachor. 6 — wyzdr. 2 — umarło 3 — po 11 Stycznia pozostało chorych 95.

W ciągu doby zachor. 10 — wyzdr. 2 — umarło 5 — po 12 Stycznia pozostało chorych 98.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

AUSTRYA. Piszą z Wiednia do gazety Lipskiej, że Poseł Turecki, Arif-effendi, w skutek otrzymanego zaproszenia, oświadczył, iż jest upoważnionym do znajdowania się na konferencyach.

— Cesarz przebaczył resztę kary wyrzeczonej przeciw przestępcom politycznym, trzymanym w fortecy, hrabi Władysławowi Zieleńskiemu i Wilhelmowi Papp.

— Korrespondencya z Wiednia 9 Stycznia, daje nowinę, która uchodzi za pewną, i podług której Gabinety Wiedeński i Paryski zgodziły się już zupełnie pomiędzy sobą na warunki pokoju.

— *Gazeta Wiedeńska* donosi, że Poseł Francuzki oddał 11 Stycznia Ministrowi Spraw Zagranicznych hrabi Buol depeszę francuzkiego Gabinetu, zawierającą szczegółowy wykład sposobu pojmowania przez Francyą czterech punktów do pokoju, tak zwanych rękojmi. 13 Stycznia hrabia Westmoreland udzielił hrabi Buol podobnąż notę, nadesłaną z Londynu.

— Piszą z Wiednia, 12 Stycznia, do Nowej Gazety Pruskiej, że Sztab austryacki rozwija wielką działalność. Pod Przemyślem 10,000 ludzi pracują bez przerwy nad ogromnym ufortyfikowanym obozem, rozmieszczonym na obu brzegach i przeznaczonym na depo broni, amunicyj i żywności, a razem za podstawę przyszłych działań armii.

— Depesza telegraficzna z Wiednia z dnia 15 Stycznia, o 1 po południu, (dana przez gazetę *Zeit*) mówi, że Giełda jest w najlepszych usposobieniach w skutek tego, iż Cesarz, przyjmując deputacyą Banku, wyraził się w sposób najbardziej sprzyjający pokojowi.»

— *Globe* (Londyński) z pewnością twierdzi, że między Austryą i Francyą żaden traktat nie został zawarty w celu utrzymania w pokoju prowincyj Włoskich. Gazeta dodaje, że przyjaźń istnąca między dwoma Rządami, wystarczy im na podanie sobie wzajemnej pomocy bez wszelkich traktatów.

— Korrespondencya z Wiednia do Gazety Augsburskiej twierdzi, że Dwór Austryacki wysłał do swoich reprezen-

tantów w Londynie, Paryżu i Konstantynopolu instrukcye, zalecające im użyć całego swego wpływu, iżby pełnomocnictwa, które te Gabinety mają dać swoim reprezentantom na konferencyach Wiedeńskich, były wydane w duchu umiarkowania.

Wiedeń, 16 Stycznia. Xiążę i Xiężna Brabancyi wyjechali z Triestu w nocy na 15 Stycznia, udając się przez Wenecyą do Werony. Xiążę zamierza udać się do Egyptu, w nadziei że tameczny klimat przyniesie ulgę w chorobie piersiowej, na którą cierpi. J. K. Wysokości towarzyszy lekarz Wiedeński, Doktor Wimmer.

Taż data. (Depesza telegraficzna odebrana w Berlinie.) Powszechna wieść chodzi, że Minister Skarbu, P. Baumgartner wyszedł do dymissyi. Następca jego nie jest jeszcze wiadomy; wymieniają wszakże P. Bruck.

— 7 Stycznia Jezuici uroczyście zostali przywróceni w Presburgu w kościele Zbawiciela, zkąd byli wyrugowani temu 81 rok, za Cesarza Józefa.

PRUSSY. Pod datą z Berlina, 15 Stycznia, Nowa Gazeta Pruska donosi, że pułkownik Manteuffel wrócił do Berlina ze swej missyi, z Wiednia.

— Taż gazeta powtarza artykuł z gazety *Spener*, który ma pochodzić z dobrego źródła i w którym się dowodzi, że gdy Gabinet Wiedeński jest i być powinien zupełnie zadowolony krokami ze strony Rossyi, podczas kiedy Mocarstwa Zachodnie, według wszelkiego podobieństwa, posuwają swe wymagania dalej, naturalnie nastręcza się myśl, że Austrya nie może podzielać tych wymagań, zkąd wniosek, że zawarcie przymierza zaczepnego i odpornego między Rządami, które podpisały Traktat 2 Grudnia, jest w obecnej chwili nader wątpliwém. To zdanie (dodaje gazeta), potwierdza się wywodami samych-że Wiedeńskich gazet, względem obecnego położenia, albowiem te pisma nie uważają już walki przed Sewastopolem za punkt centralny kwestyi Wschodniej. *Ostdeutsche post* naprzykład, nie widzi w niej nic więcej, jak pojedynek między dwoma przeciwnikami i *Wanderer*, równie jak *Presse*, nie skrywają swojej obawy o rozprzężenie się przymierza Grudniowego.

— Podług nowej organizacyi Ministerstwo Pruskie Spraw Wewnętrznych dzieli się na dwa działy: jeden, właściwie spraw wewnętrznych, a drugi policyi. Ten ostatni oddany zapewna będzie bezpośrednio pod kierunek Dyrektora Jeneralnego Policyi, P. von Hinckeldey.

— Xiążę Następca Tronu przybył 17 Stycznia do Berlina z Kolonii.

— Dla zapobieżenia werbunkowi do Legii cudzoziemskiej angielskiej, wydane będzie postanowienie, iż nikt, kto nie uczynił zadość powinności służby wojskowej, nie będzie mógł otrzymać pasportu ani na podróż za granicę, ani na emigrowanie z kraju.

BAWARYA. Od dnia 13 Stycznia biulletyny o stanie Króla Ludwika przestały wychodzić. Powrot do zdrowia N. Chorego jest w ciągłym postępie, co sprawia powszechną radość w kraju, gdzie Monarcha ten jest bardzo kochany.

LUBEKA. Za przykładem Hamburgskiego, Senat Lubekski, Edyktem z dnia 12 Stycznia, zabronił wszelkich na swoim terytorium działań, ku werbowaniu ochotników dla Państwa cudzoziemskiego. Takiegoż zakazu spodziewają się co dnia ze strony Senatu Bremeńskiego i głoszono że Rządy Wielkich Xięztw Mecklemburg-Schwerin i Strelitz wprowadzą podobnyż w swoich krajach środek. *(G. P.)*

SZWECYA.

Oeresundpost, dziennik wychodzący w Helsingborg, donosi, że podług rozszerzonej powszechnie wieści, spodziewają się z początkiem wiosny uruchomienia 40 do 50,000 Szwedzkiego i 15,000 Norwegskiego wojska. *(J. de S.-P.)*

DANIJA.

KOPENHAGA, *16 Stycznia.* (Depesza telegraficzna, ogłoszona w *Indépendance Belge*) «Sześciu członkowie Izby Deputowanych Sejmu Duńskiego złożyli na piśmie wniosek, domagający się oddania pod sąd Ministrów ostatniego Gabinetu, jako odpowiedzialnych za nadanie przez Króla Jmci Konstytucyi ogólnej z dnia 26 Lipca 1854 roku.

«Zdaje się być rzeczą niewątpliwą, że ten wniosek będzie przyjęty przez większość Izby.» *(G. P.)*

ANGLIJA.

LONDYN, *13 Stycznia.* Rząd ogłasza następną depeszę lorda Raglan:

Przed Sewastopolem, 30 Grudnia.

«Mylordzie. Od czasu ostatniego mojego listu, 25 Grudnia, niebo się wypogodziło, ale stan gruntu nie polepszył się. 18-ty pułk tu przybył. Odbieramy też zapasy wszelkiego rodzaju, odzienia i czapki. Czynimy co możemy dla śpieszniejszego ich wylądowania, ale trudności są ogromne; mała przestrzeń zatoki, nadzwyczajny w niej natłok, brak miejsca na brzegu, skały opasujące północne wybrzeże, są to wszystko przeszkody w wyładowywaniu okrętów. Dokonany był dzisiejszego rana rekonesans przez jenerała Canrobert, wraz z częścią wojsk Majora-jenerała sira Collin Campbell. Wypadek jeszcze niewiadomy.»

— Gazeta *Times*, donosząc, że Lordowie Admiralicyi oznajmili nakoniec Sekretarzowi Lloydu i Izbie handlowej postanowienie Rządów Anglii i Francyi, rozciągnienia blokady od ujść Dunaju, do wszystkich portów rossyjskich morza Czarnego i Azowskiego, zaczynając od 1 Lutego, dodaje: «To zapowiedzenie potwierdza w zupełności, co już było wiadomém, że przez cały czas trwania dowodztwa Dundas'a i Hamelin'a, blokada rzeczywista nigdy ustanowioną nie była, co, wyznać trzeba, obciąża wielką odpowiedzialnością tych admirałów, albo każe powątpiewać o dobrej wierze obu Rządów. Publiczność handlowa, wierząc słowom tylekroć powtórzonym przez Ministrów tak w Parlamencie, jak i w innych zgromadzeniach publicznych, sądziła że na morzu Czarném ścisła blokada ma miejsce. To przekonanie sparaliżowało wszystkie interessa, ale domy handlowe greckie, widząc na miejscu prawdziwy stan rzeczy, korzystały z łatwości komunikacyj i z wysokich cen płodow rossyjskich na

targach zagranicznych. Nasi kupcy wysilali się na zastąpienie, przez sprowadzanie z Indyj i innych oddalonych krain, towarów, których zwykle dostarczała Rossya południowa. Ale kiedy ich transporta przybywały, spotykało je spółzawodnictwo zgubne z towarami rossyjskiemi, na których braku opierali swoje rachuby, a Rząd, podczas kiedy sam się uskarżał na bezskuteczność blokady morza Baltyckiego, z powodu wielkiej liczby punktów odbytu, które przedstawiały handlowi rossyjskiemu porty neutralne, cierpiał iżby port Odesski i porty Azowskie stały dla handlu otworem. «Jedyną stroną, z której możemy dotknąć Rossyą i przyprawić ją o straty, jest opanowanie morza, i nawet w tém, zły zarząd, nieudolność i niedbalstwo nasze były przyczyną, że kampanija całkowicie chybiła.»

— Hrabia Cardigan wrócił z Krymu do Londynu.

— Poczta Kalkutska, z dnia 13 Grudnia, przybyła do Marsylii. W chwili odejścia pakiebotu dwa pułki jazdy i dwa piechoty, udawały się w pochod do Krymu przez Egypt.

Posłowie Birmańscy przybyli do Kalkutty i byli przyjęci na posłuchaniu publiczném, 11 Grudnia. Wyprawione były z tego powodu rozmaite uroczystości.

Armija Nepaul'ska otrzymała pozwolenie przejścia przez ziemię brytańską dla rozpoczęcia kampanii z Wielkim Lamą.

Wiadomości z Hong-Kong są po 27 Listopada. Sir John Bowring wrócił z północnych Chin, nie dojechawszy do Pekinu.

Powstańcy rozegnali flottę Cesarską pod Kantonem, gdzie panuje największe przerażenie. Również wojska Rządowe zostały na głowę rozbite w nader krwawej potyczce.

— Z noty o nieszczęśliwym losie sira Johna Franklina i 137 towarzyszy jego daje się widzieć, że od roku 1848 po rok przeszły 1854 posyłano 41 okręt na odszukanie zaginionej wyprawy i koszta na to wyłożone wynosiły 25,011,650 franków.

— Na Giełdzie 17 Stycznia, o godzinie 3 po południu, (przez telegraf) Konsolidy 92¼—Rossyjskie 5 procent. 100 — 4½ procentowe 90. *(J. de S.-P.)*

FRANCYA.

PARYŻ, *14 Stycznia.* Podług niektórych gazet zagranicznych, Izba Prawodawcza, zwołana specyalnie dla uchwalenia pożyczki, ma być odroczona na sześć tygodni lub na dwa miesiące. W każdym razie to pewna, że Rada Stanu nie wygotowała projektów, które miały być na Izbę wniesione; budżet należy do tej liczby, i Izba tymczasowo nie ma żadnego zajęcia.

— W korrespondencyi z Paryża, 13 Stycznia, gazety *Etoile Belge* czytamy: «Xiążę Napoleon spodziewany tu jest za dni kilka. Mówią że jest mocno zażalony na dowodzców armii za ich z nim postępowanie. Zresztą dodają, że jest źle ze wszystkiemi osobami swojej rodziny, nawet z ojcem, Xięciem Hieronimem.»

— Piszą z Rzymu do jednej gazety Paryskiej: «3 Stycznia zaczęli wychodzić ztąd, drogą lądową, dragoni francuzcy; dwa szwadrony składają pierwszy oddział, który otwiera pochód. Inne wyjdą wraz z 8-mą bateryą artylleryi; dwa tylko szwadrony tu pozostaną. Mówią, że wojska francuzkie, składające garnizon Rzymu, zajmą zamek św. Anioła i Civita-Vecchia. Dla pełnienia służby nie pozostanie więcej nad dwa okręty linijowe i artyllerya.»

— Piszą z Andrinopolu 29 Grudnia, że jenerał Canrobert dał rozkaz jenerałowi de Cassagnoles iżby wysłał z tego miasta do Konstantynopolu dwa pułki huzarów i dragonów składających rezerwę, w Stambule nie pozostanie nad dwa pułki kirysyerów, dowodzonych przez jenerała Forton.

— Telegraf z Bucharestu do Londynu jest już ukończony i codzień depesze krzyżują się wprost w tych kierunkach. W tej chwili przeprowadzają się droty z Bucharestu do Żurży, Braila, Galatz i Suliny, a z Ruszczuku do Warny i Konstantynopola.

Paryż, 16 Stycznia. Dekretem 23 Grudnia otworzony został Ministrowi Wojny, z budżetu 1854 roku, nowy kredyt nadzwyczajny od 5 miljonów, 700,000 franków, na wydatki zbudowania szałaszów dla wojska w Krymie i przewozu wojsk i materyałów do armii Wschodniej. *(J. de S-P.)*

— Piszą z Paryża do gazety Augsburskiej: «Otwarcie wieczorów u P. Thiers jest jednym z wypadków, najwięcej dziś zajmujących społeczność Paryską. Rząd zda się chcieć być wyrozumiałym na lekką, cichą oppozycyą, ożywiającą te zgromadzenie, ufa bowiem w rozumie znakomitego gospodarza, że się nie puści na żadne nowe czynne wystąpienia. Są tacy, co z pewnością twierdzą, że P. Thiers nieraz już nawet dawał Cesarzowi rozmaite zdrowe rady, nie osobiście, jak się rozumie, ale przez korrespondencyą. Jakkolwiek bądź, wieczory jego są bardzo licznie uczęszczane.

P. Guizot, dawny przeciwnik P. Thiers, żyje cicho i samotnie, jak zawsze. Pracuje dotąd z żelazną wytrwałością nad trzecim tomem swojej «Historyi rewolucyi angielskiej.» Zbiegiem okoliczności, znajduje się w stanie bliskim niedostatku. Obrany został świeżo Dyrektorem Akademii Francuzkiej i w tym charakterze będzie obowiązanym przedstawić u Dworu Pana Berryer, jeżeli znakomity adwokat da się namowić do wypełnienia tej formalności. Zkądinąd P. Guizot będzie musiał prosić u Cesarza o zatwierdzenie dwóch nowych akademików, jacy będą obrani.»

— Na Giełdzie 17 Stycznia, (przez telegraf), 4½ procentowe 92 franki 25 centimów — 3 procentowe 68 franków 60 centimów. *(P. P.)*

TURCYA.

Korrespondent Paryski Nowej Gazety Pruskiej pisze do niej, iż odebrał listy z Konstantynopola, napełnione szczegółami o licznych i krwawych zatargach między turkami i żołnierzami Państw sprzymierzonych. Szczególniej marynarze francuscy i angielscy odznaczają się traktowaniem muzułmanów z największą pogardą i grubijaństwem. Nienawiści narodowe rozwijają się i zajątrzają codnia bardziej i wszędzie gdzie turcy spotkają żołnierzy angielskich lub francuzkich, osypują ich obelgami. Tej antipatyi turków przeciw wojskom sprzymierzonych Mocarstw, wyrównywa chyba tylko nienawiść

ku nimże greków. Włosi, których znaczna jest liczba w Stambule, niemniej też mają w ohydzie francuzów, tak iż ci ostatni zaczęli się obawiać powszechnej rzezi. Dla tego to zapewna sprzymierzeńcy ustanowili w Konstantynopolu policyą z francuzkich żandarmów.

— List jeden ze Stambułu do gazety *Times* z dnia 1 Stycznia, zaczyna się następnie: «Oto mamy pierwszy dzień roku, który bezwątpienia zajmie w dziejach pamiętną kartę. Zdaje się, że przepowiednia, która do lat 400 ogranicza panowanie ottomańskie, nie będzie próżną, i w niewielkiém już oddaleniu daje się przewidywać upadek tego Państwa, pod mieczem zdobywców z północy, lub pod wpływem ludzi zachodu. Ci, którzy uważnie śledzili tę burzę polityczną, która grozi wstrząśnieniem świata całego, muszą wszakże wyznać, że ich przewidzenia były omylne, że co najmędrsi przepowiadali, nie ziściło się, i że kwestya przestała już być kwestyą turecką, ale że wybujała do olbrzymich wymiarów walki, ogarniającej Wschód cały, niepodległość Niemiec, przyszłe położenie dwóch wielkich Mocarstw, i nawet ich istnienie, jako Mocarstw pierwszego rzędu. Co do turków, ci, od trzech już wieków dążą do nieuchronnego i rychłego upadku.»

— *Journal de Constantinople* potwierdza wiadomość, że były dowodzca dywizyi tureckiej w Krymie, Soliman-pasza i pułkownik Halil-bey, byli publicznie degradowani przed uszykowanemi wojskami.

— Gazeta wojskowa Wiedeńska, z dnia 13 Stycznia, zawiera wiadomość, za którą nie zaręcza, że Omer-pasza odpłynął już z Warny do Balaklawy, na okręcie admiralskim, pod flagą dowodzcy tureckiej flotty Achmet-paszy. (Odjazd ten już był podany do powszechnej wiadomości przez Monitor urzędowy francuzki).

— Podług listów z Wałachii, (ogłoszonych w Monitorze Pruskim), garnizony tureckie równej siły mają być umieszczone w Bucharešcie i Jassach. Ujście Suliny jest ściśle blokowane przez sprzymierzeńców i statki parowe angielskie pilnie pracują nad oczyszczeniem tego ujścia Dunaju i uczynieniem go żeglownem. *(P. P.)*

HISZPANIJA.

Na posiedzeniu kortezów 9 Stycznia, Minister Spraw Zagranicznych oświadczył Zgromadzeniu, że ze wszech stron, wewnątrz i zewnątrz kraju, odebrano niewątpliwe wiadomości o knujących się przeciw Rządowi zamachach. Błagał przeto Kommisyą układającą projekt Konstytucyi, iżby o ile można tę robotę przyśpieszyła, co będzie najskuteczniejszym środkiem wybrnięcia z obecnych trudności i szczególniej zapobieżenia rozwijaniu się spisków.

Długo trwające poruszenie nastąpiło po tej mowie; nalegany o szczegółowe wytłumaczenie się z tego co powiedział, Minister wzręcz odmówił wszelkich objaśnień. P. Olozaga następnie przyrzekł złożyć Izbie wypracowany przez Kommisyą projekt ku końcowi tygodnia.

— Rząd Hiszpański umocował w ostatnich czasach agenta handlowego przy Rplitej Dominikańskiej. Agent ten przybył do Santo-Domingo 24 Listopada na statku parowym rządowym z Kuby. Tegoż dnia kiedy przybył, odebrał on *exequatur* od jenerała Santa-Anna.

«Nic nie może się porównać, (mówi jedna hiszpańska gazeta), z entuzyazmem, z jakim wierna ludność miasta, założonego przez Krzysztofa Kolumba, ujrzała powiewającą na nowo banderę Hiszpańską, po trzydziestu trzech leciech przerwy stosunków z pierwotną ojczyzną.»

Konsulowie Francyi i Anglii w Santo-Domingo wezwali ku sobie siły morskie swoich Rządów w przewidzeniu wypadków, jakie mogą wyniknąć z zaborczych widoków Amerykanów północnych. Pięć okrętów francuzkich zebrało się już w porcie na to wezwanie. *(G. P.)*

WŁOCHY.

SARDYNIJA. Posiedzenie 9 Stycznia, po mowie P. Buoncompagni, było całkiem zajęte mową hrabi de Cavour, który bronił projektu prawa o zniesieniu klasztorów. W dniu 10 Stycznia, Izba nie była jeszcze poszła na głosy.

— Podług późniejszych wiadomości, rozprawy w Izbie Deputowanych nad projektem prawa o zniesieniu klasztorów zostały przerwane, Izba bowiem naznaczyła sobie kilkodniowe wakacye żałobne z powodu zejścia Królowej.

Pokazuje się że nie sam jeden P. du Bormida, Minister Spraw Zagranicznych, chciał się usunąć z powodu podpisania traktatu przymierza między Sardyniją i Zachodniemi Mocarstwami. P. Paleocapa, Minister Prac Publicznych, podał się też do dymissyi, której wszakże dotąd nie otrzymał. P. Ratazzi, kierujący w tej chwili Wydziałami Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, również oświadczył zamiar usunięnia się. P. Paleocapa, będąc rodem wenecyanin, nie mógł, jak mówi, wziąć udziału w zawarciu traktatu, który ustanawia, acz ubocznym tylko sposobem, przymierze między Sardyniją i Austryą. Co do P. Ratazzi, ten pozostał jedynie dla tego, iżby nie opuszczać swego stanowiska w chwili trwającej dyskussyi nad przedmiotem, (zniesienie klasztorów), który wprost tyczy się obu zarządzanych przez niego wydziałów.

Powiedzieliśmy że przymierze między Sardyniją i Austryą jest tylko uboczne, jakoż, podług korrespondencyi z Turynu gazety *Indépendance* «Sardynija przystąpiła nie do traktatu 2 Grudnia, który Austrya wraz z innemi Mocarstwami podpisała, ale do traktatu, zawartego tylko między Francyą i Angliją, w dniu 10 Kwietnia 1854 roku.»

— Protestacya Arcybiskupów, Biskupów i Wikaryuszów jeneralnych przeciw projektowi prawa o zniesieniu klasztorów, umieszczona jest w gazecie *Armonia*. *(P. P.)*

PORTUGALIJA.

Sessya Kortezów Portugalskich została otwarta 2 Stycznia. Król Regent wyraził w swej mowie, że Portugalija zostaje w najlepszych stosunkach ze wszystkiemi Mocarstwami zagranicznemi. Inne części mowy od Tronu tyczą się wyłącznie interessów wewnętrznych kraju. *(J. de S.-P.)*

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

AUSTRYA. *Wiedeń, 17 Stycznia.* (Przez telegraf.) Lord Westmoreland i P. de Bourqueney odebrali wczora, pierwszy z Londynu, drugi z Paryża, drogą telegraficzną, instrukcye, upoważniające ich do otworzenia negocyacyj z Xięciem Gorczakow.

— Podług depeszy telegr. z Wiednia, 16 Stycznia, Minister Skarbu P. Baumgaertner podał się w dniu wczorajszym do dymissyi, która została przez Cesarza Jmci przyjęta, i natychmiast przesłana została depesza do Triestu, dla przesłania do Konstantynopola, wzywająca barona Bruck, który tam, jako Poseł się znajduje, na nowo-odkrytą posadę w Gabinecie.

PARYŻ, *18 Stycznia.* Izba Prawodawcza przyjęła przedwczora jednomyślnie projekt zaciągu 140,000 ludzi z klassy 1854 roku.

— Nowiny z Konstantynopolu dochodzą do 8 Stycznia, ale są żadne. Pora roku do tego stopnia utrudnia działania wojenne w Krymie, że w ostatnich dniach, spadłe śniegi kazały zaniechać posuwanych przez anglików robot trzeciej paralleli.

— Korrespondencya z Paryża do Gazety Kolońskiej zapewnia, że posyłając jenerałowi Canrobert część swojej Gwardyi, Cesarz załączył rozkaz zdobycia szturmem Sewastopolu, cobykolwiek to miało kosztować.

— 15 b. m. Lord John Russell odjechał na powrot do Anglii.

— Na Giełdzie 18 Stycznia (tel.) 4½ procontowe 95 fr. 25 centimów — 3 proc. 69 franków 30 centimów.

LONDYN, *18 Stycznia.* (Przez telegraf.) Statek *Cambria,* przybył do Liverpool z oddziałem rannych i chorych ze Scutari; w liczbie 240. Tenże okręt przywiozł zwłoki jenerała Adams.

HISZPANIJA. Na posiedzeniu 10 Stycznia Kortezy ukończyli rozprawy w przedmiocie sankcyi Królewskiej. Po odrzuceniu z kolei podawanych rozmaitych popraw, Izba 133 głosami przeciw 45 postanowiła, że sankcya Królewska nie będzie potrzebna dla Konstytucyi i praw mających się uchwalić przez Kortezy obecne, ale jest niezbędną dla nadania mocy obowiązującej prawom, uchwalanym przez następne zgromadzenia Kortezów, jako nie mające już siły konstytującej, ale tylko prawodawczą.

11 Stycznia Izba przyjęła wniosek margrabi d'Albaida, stanowiący, że deputowany na Kortezy, ani w obecném, ani w żadném następném zgromadzeniu, nie może piastować żadnego publicznego urzędu.

SZWAJCARYA. Listy z Berny, 14 Stycznia, do gazety Augsburskiej donoszą, że Poseł Francuzki przy Związku Helwetskim, w imieniu Cesarza wręczył Panu Ochsenbein, byłemu Członkowi Rady Federalnej do wydziału Wojny, patent na stopień jenerała brygady armii francuzkiej. W Paryżu jest mowa o utworzeniu też Legii cudzoziemskiej, której dowództwo będzie powierzone Panu Ochsenbein, osobiście znanemu Cesarzowi francuzów jeszcze z czasów szkolnych, kiedy obaj pobierali nauki spółczesnie, w Szkole Wojskowej w Coire.

Gazeta *Mercure de Souabe* daje też z Berny, z dnia 16 Stycznia wiadomość, że Cesarz francuzów ma powiększyć swoją Legiją cudzoziemską dwoma pułkami szwajcarów i że w tej chwili czynią się umowy z oficerami szwajcarskiemi, dla polecenia im rozmaitych dowodztw w tej Legii.

NOWINY Z MORZA CZARNEGO. Korrespondencya Pruska, podług listów z Konstantynopolu z dnia 1 Stycznia, zawiera co następuje: «Przekonanie powszechne, że sprzymierzeńcy zamyślają o przedsięwzięciu na wielką stopę jakiegoś działania zaczepnego, jest naturalnym skutkiem rozkazu, który odebrały cztery pułki jazdy francuzkiej, usadowione na zimę w Andrinopolu, udania się do Krymu. Tymczasem między sprzymierzonemi zjawiła się okropna choroba, zależąca na tém, że naprzod nogi drętwieją, a wkrótce potém zjawia się gangrena i nie zostaje innego środka ratunku, jak odpiłowanie jednej nogi lub obu. Przypisywano to zrazu wilgoci, w której żołnierze zostają podczas robot transzejowych, ale pokazuje się że ta choroba znaną jest oddawna w Medycynie, jako pochodząca z mąki, używanej na chleb, i zawierającej w sobie znaczną ilość *Ostróżki zbożowej (Sclerotium, Secale cornutum),* od której i mąka pszenna nie zawsze wolną bywa.

AMERYKA. *Liverpool, 17 Stycznia.* (Telegraf.) Przybył tu statek pocztowy z wiadomościami z New-York z dnia 2 Stycznia. Między niemi jest ważna nowina, że Stany Zjednoczone zmieniają swą politykę pojednawczą we względzie Hiszpanii. Minister Spraw Zagranicznych P. Marcy, gotuje, we względzie nieporozumień z Hiszpaniją, Poselstwo tchnące duchem wojowniczym, które Prezes Pierce przeszle Kongressowi *(J. de S.-P.)*

Ogłoszenia od Rządzącego Senatu.

W ogólném Zgromadzeniu Senatu, złożoném z Departamentów: trzech pierwszych i heroldyjnego, *w dniu 10 Grudnia 1854* odsądzone zostały sprawy:

1.) O szlachectwie rodu *Kołyczewskich.*
2.) O szlachectwie rodu *Skuhar-Skwarskich.*
3.) O hrabiowskiej godności rodu *Mohl'ów.*

—

W 1 Oddziale 3 Departamentu naznaczona była do wysłuchania *w dniu 10 Stycznia.* sprawa:

Obywatela Włodzimierza *Borejko,* z obywatelką Eweliną *Jakubowską,* o niedotrzymaniu umowy względem sprzedaży majątku Ilatek.

Позволяется печатать 13 Января 1855 года. *Ценсоръ Н. Ахматовъ.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.